

Prístup Nemecka k podpore dodržiavania bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci: úloha inšpektorátu práce a služieb prevencie

Zhrnutie

Autori: Clarissa Eickholt, Anja Winkelmann, Magnus Beyrer, Lars Fritzsche, Cäcilia Haverkamp a Rüdiger Trimpop.

Riadenie projektu: Lorenzo Munar a Dietmar Elsler, Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA).

Vypracovanie tejto správy zadala Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA). Za obsah vrátane všetkých vyjadrených stanovísk a/alebo záverov zodpovedajú samotní autori a nemusia nevyhnutne odrážať stanoviská agentúry EU-OSHA.

Európska agentúra ani žiadna osoba konajúca v jej mene nenesie zodpovednosť za prípadné použitie týchto informácií.

© Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, 2024

Reprodukcia je povolená pod podmienkou uvedenia zdroja.

Na akékoľvek použitie alebo reprodukciu fotografií alebo iného materiálu, na ktorý sa nevzťahujú autorské práva EU-OSHA, je potrebné povolenie priamo od držiteľov autorských práv.

Táto správa¹ je súčasťou projektu Európskej agentúry pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA) na tému Zlepšenie dodržiavania predpisov v oblasti BOZP². Sú v nej uvedené hlavné zistenia štúdie o úlohe inšpektorov práce spolkových štátnych orgánov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (BOZP) a zákonných inštitúcií úrazového poistenia (Unfallversicherungsträger, UVT), ako aj externých (súkromných a verejných) služieb prevencie pri podpore dodržiavania BOZP v Nemecku. Táto štúdia obsahuje správu o krajine, ako aj šesť prípadových štúdií³. Okrem toho boli vypracované dva politické súhrny⁴ o úlohe inšpektorátu práce a služieb prevencie pri podpore dodržiavania predpisov. K výsledkom sa dospelo na základe komplexného prehľadu literatúry a kvalitatívnych rozhovorov so zástupcami spolkovéj vlády, spolkových štátov, zákonných inštitúcií úrazového poistenia, sociálnych partnerov a akademickej obce.

Ukazovatele výskumu: inšpektoráty práce a postupy monitorovania

Systém bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa v Nemecku vyznačuje duálnou štruktúrou. Na jednej strane sú za monitorovanie dodržiavania predpisov v oblasti BOZP v podnikoch, poskytovanie poradenstva zamestnávateľom a sankcionovanie porušení predpisov zodpovedné štátne orgány v spolkových krajinách. Na druhej strane vyvíjajú zákonné inštitúcie úrazového poistenia činnosť v súlade so sociálnym zákonníkom VII s cieľom predchádzať pracovným úrazom, chorobám z povolania a zdravotným rizikám na pracovisku, obnoviť zdravie a výkonnosť po pracovných úrazoch alebo chorobách z povolania a odškodniť poistencov alebo ich pozostalých peňažnými dávkami. Obe

¹ Celá správa je k dispozícii na adrese: <https://osha.europa.eu/en/publications/germanys-approach-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-role-labour-inspectorate-and-prevention-services>

² Pozri: <https://osha.europa.eu/en/themes/good-osh-is-good-for-business/improving-compliance-osh-regulations> (naposledy prevzaté 26. októbra 2023).

³ Na šesť prípadových štúdií sa priebežne odkazuje v celej správe. Prípady sú očíslované ako „prípadová štúdia DE1“, „prípadová štúdia DE2“ atď., pričom DE znamená Nemecko. Podrobnejšie je to vysvetlené v kapitole o metodike. Pozri EU-OSHA – Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, *Nemecký prístup Tele-OSH k zabezpečeniu poradenstva: podpora dodržiavania bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (prípadová štúdia DE1)*, 2024. K dispozícii na: <https://osha.europa.eu/en/publications/germanys-tele-osh-approach-ensuring-consulting-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-case-de1>

Pozri EU-OSHA – Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, *Systém riadenia preventívnych procesov (PPMS) v Nemecku: podpora dodržiavania bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (prípadová štúdia DE2)*, 2024. K dispozícii na: <https://osha.europa.eu/en/publications/prevention-process-management-system-ppms-germany-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-case-de2>

Pozri EU-OSHA – Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, *Nemecký projekt alternatívneho dohľadu na základe dopytu AB+: podpora dodržiavania bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (prípadová štúdia DE3)*, 2024. K dispozícii na: <https://osha.europa.eu/en/publications/germanys-alternative-demand-based-supervision-project-ab-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-case-de3>

Pozri EU-OSHA – Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, *Iniciatíva „Mikropodniky a hodnotenie rizík (KUG 2)“ v Nemecku: podpora dodržiavania predpisov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (prípadová štúdia DE4)*, 2024. K dispozícii na: <https://osha.europa.eu/en/publications/initiative-micro-enterprises-and-risk-assessment-kug-2-germany-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-case-de4>

Pozri EU-OSHA – Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, *Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci (BOZP) pre odborníkov, ktorí sa nezaobierajú problematikou BOZP, v Nemecku: podpora dodržiavania bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (prípadová štúdia DE5)*, 2024. K dispozícii na: <https://osha.europa.eu/en/publications/occupational-safety-and-health-osh-non-osh-professionals-germany-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-case-de5>

Pozri EU-OSHA – Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, *Nemecký program pre „Bezpečné zaobchádzanie s karcinogénnymi nebezpečnými látkami (KEGS)“: podpora dodržiavania predpisov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (prípadová štúdia DE6)*, 2024. K dispozícii na: <https://osha.europa.eu/en/publications/germanys-programme-safe-handling-carcinogenic-hazardous-substances-kegs-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-case-de6>

⁴ Pozri EU-OSHA – Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, *Inšpektorát práce pri podpore dodržiavania predpisov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Nemecku*, 2024. K dispozícii na: <https://osha.europa.eu/en/publications/labour-inspectorate-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-germany>

Pozri EU-OSHA – Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, *Služby prevencie pri podpore dodržiavania predpisov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Nemecku*, 2024. K dispozícii na: <https://osha.europa.eu/en/publications/prevention-services-supporting-occupational-safety-and-health-compliance-germany>

organizácie majú monitorovaciu funkciu a od roku 2008 sú povinné spolupracovať so Spoločnou nemeckou stratégiou bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (GDA)⁵.

Úloha inšpektorov práce zo spolkových štátov a inšpektorov práce zo zákonných inštitúcií úrazového poistenia (UVT) sa líši preto, že majú odlišný právny základ, rozdelenie úloh a rôzne priority. Hoci inšpektori práce v Nemecku majú obmedzené zdroje – tak v spolkových štátoch, ako aj zákonných inštitúciách úrazového poistenia – všetci kontrolovaní odborníci považujú monitorovacie činnosti za nevyhnutné na podporu dodržiavania predpisov. Už len to, že je možné vykonávať inšpekcie, podnecuje spoločnosti, aby venovali väčšiu pozornosť dodržiavaniu predpisov.

Napriek tomu majú oba inšpektoráty práce (štátny aj zákonných inštitúcií úrazového poistenia) výhrady k účinnosti a efektívnosti auditov zameraných na dodržiavanie predpisov. Na jednej strane neexistujú takmer žiadne vedecké štúdie o skutočnej účinnosti súčasných postupov, na druhej strane, pri vykonávaní účinného auditu zameraného na dodržiavanie predpisov je hlavným problémom nedostatok ľudských zdrojov.

Ústredným a nevyhnutným nástrojom na presadzovanie dodržiavania predpisov sú sankcie. Základným nástrojom na dosiahnutie toho, aby sa spoločnosti správali v súlade s predpismi, je ukladanie pokút. Napriek tomu súdy opakovane zastavujú sankčné konania z dôvodu nedostatočnej citlivosti v spojitosti s dlhodobým kauzálnym vzťahom v prípadoch zahŕňajúcich úrazy a choroby. Plynulému ukladaniu sankcií inšpektormi práce bráni tiež obrovské byrokratické zaťaženie.

V tejto situácii vládne nerovnováha, ktorá vedie k tomu, že je tendencia sa v určitých situáciách vyhýbať ukladaniu sankcií, pretože vysoké byrokratické úsilie spojené s ukladáním sankcií pôsobí odstrašujúco.

Zákonné inštitúcie úrazového poistenia sa zasadujú za vyvážený vzťah medzi sankciami a poradenstvom, ktorý je založený na rozdielnom chápaní úloh spolkových štátnych orgánov pre BOZP a inštitúcií úrazového poistenia. Zatiaľ čo sa spolkové orgány pre BOZP zameriavajú na monitorovanie spoločností, poskytovanie poradenstva o dodržiavaní právnych predpisov a v prípade potreby ukladanie sankcií, inštitúcie úrazového poistenia obhajujú to, že najprv má prebiehať poradenstvo a že monitorovanie a sankcie zohrávajú dôležitú, nie však primárnu úlohu.

Procesy digitalizácie menia monitorovacie činnosti. Najmä inšpektori práce zákonných inštitúcií úrazového poistenia sú pri svojej každodennej práci čoraz viac podporovaní systémami digitálnej pomoci. Takéto systémy pomoci, ktoré sú často k dispozícii vo forme aplikácií, zjednodušujú napríklad výber spoločností, v ktorých sa má inšpekcia uskutočniť. Inšpektorom práce ponúkajú kľúčové údaje orientované na riziká (a niekedy geokódované), a tým im pomáhajú pri rozhodovaní, ktorý podnik by mali ako ďalší navštíviť. Dokumentácia a archivácia prevádzkových a inšpekčných údajov je navyše digitalizovaná, a teda komprimovaná na účely výmeny údajov. Takéto systémy pomoci sa však ešte nevyužívajú vo veľkom rozsahu.

Na základe rozšírenia zákona o BOZP (ArbSchG) zákonom o inšpekcii v oblasti BOZP (ArbSchKG) sú spolkové štátne orgány pre BOZP povinné ročne splniť minimálnu inšpekčnú kvótu a vykonať inšpekcie v 5 % podnikov v príslušnom spolkovom štáte⁶. Táto kvóta predstavuje spolkové štátne orgány pre BOZP s organizačnými, štrukturálnymi a personálnymi výzvami.

Zákonom o inšpekcii v oblasti BOZP (ArbSchKG) sa takisto stanovil prenos údajov medzi spolkovými štátnymi orgánmi pre BOZP a zákonnými inštitúciami úrazového poistenia. Cieľom vzájomného prenosu špecifických informácií o inšpekciách v podnikoch je posilniť spoluprácu medzi spolkovými štátnymi

⁵ Spoločná nemecká stratégia BOZP (GDA) sa zaviedla na zlepšenie BOZP v Nemecku. Osobitnou črtou nemeckej stratégie je, že je zapracovaná v nemeckom zákone o BOZP. Nabáda spolkovú vládu, spolkové štáty a orgány pre BOZP na spoluprácu v záujme umožnenia účinnej a jednotnej BOZP, zvýšenia informovanosti a motivovania spoločností, aby sa zapojili do činnosti BOZP.

⁶ Zatiaľ čo v oblasti BOZP sa právne predpisy prijímajú na vnútroštátnej úrovni, orgány spolkových štátov sú zodpovedné za presadzovanie právnych predpisov. Osobitné zásady pre spolkové štátne orgány pre BOZP sú upravené v Zákone o vykonávaní opatrení v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na podporu zlepšení v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci, v tzv. zákone o BOZP (ArbSchG), kým mandát zákonných inštitúcií úrazového poistenia (UVT) je zakotvený v rámci sociálneho kódexu VII. Dôležité aspekty zákona o BOZP boli 1. januára 2021 rozšírené o Zákon o zlepšení presadzovania bezpečnosti práce, tzv. zákon o inšpekcii v oblasti BOZP (ArbSchKG) (pozri vyššie).

orgánmi pre BOZP a zákonnými inštitúciami úrazového poistenia v rámci spoločnej nemeckej stratégie BOZP (GDA).

Spolkové štátne orgány pre BOZP a zákonné inštitúcie úrazového poistenia musia zaviesť nové prístupy a metódy, aby boli schopné primerane reagovať na pružné pracovné modely a pracovnoprávne vzťahy v spoločnostiach.

V treťom období spoločnej nemeckej stratégie BOZP (2021 – 2025) je cieľom vykonať 200 000 inšpekcií podnikov, ktoré majú realizovať spolkové štátne orgány pre BOZP a zákonné inštitúcie úrazového poistenia. Inšpekcie sa majú zdokumentovať a vymieňať medzi inštitúciami, pričom sa má použiť štandardizovaný „informačný list so základnými údajmi“ a zodpovedajúci „informačný list so špecializovanými údajmi“. Podľa dohodnutých kritérií sa spoločne vyberie 150 000 podnikov. Zvyšných 50 000 miest návštev sa vyberie náhodne. Pri zisťovaní v najmenej 10 % podnikoch sa použijú informačné listy so špecializovanými údajmi o kľúčových témach tohto obdobia spoločnej nemeckej stratégie BOZP.

V mnohých podnikoch sa bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v súčasnosti nepripisuje dostatočná hodnota a majú výrazný problém s imidžom. BOZP sa vníma prevažne ako byrokratická záťaž alebo ako nákladový faktor, a nie ako základný prvok zdravého a produktívneho pracovného prostredia. Takéto negatívne vnímanie môže vykonávanie opatrení sťažiť a znížiť motiváciu podnikov, aby aktívne podporovali bezpečnosť a ochranu zdravia svojich zamestnancov.

Ukazovatele výskumu: služby prevencie

V Nemecku poskytujú služby prevencie rôzne subjekty:

- služby vnútornej prevencie: zamestnanci pre BOZP zamestnaní v spoločnostiach
- externé služby prevencie v oblasti BOZP:
 - externí/samostatne zárobkovo činní odborníci v oblasti bezpečnosti práce („Fachkraft für Arbeitssicherheit“ (Sifa)) a pracovní lekári,
 - externé služby lekárov pre oblasť pracovného lekárstva a odborníkov na bezpečnosť pri práci (Sifa),
 - služby v oblasti BOZP koordinované zákonnými inštitúciami úrazového poistenia a
 - služby v oblasti BOZP poskytované zákonnými inštitúciami úrazového poistenia,
- zákonné inštitúcie úrazového poistenia prostredníctvom katalógu služieb prevencie.

Pre Nemecko vyplynuli ďalej uvedené ukazovatele výskumu.

Pokiaľ ide o implementáciu BOZP, osobitným ťažkostiam čelia najmä mikropodniky, malé a stredné podniky (MSP). Samotné podniky naznačujú, že okrem nedostatočných zdrojov v podnikoch majú s vykonávaním BOZP ťažkosti aj z dôvodu nedostatku odborných znalostí (čiastočne kvôli chýbajúcim lekárom pre oblasť pracovného lekárstva). Z právneho hľadiska nie je jasné, aké dôsledky vyplynú pre podniky, ak napríklad nebude možné zaručiť poradenstvo v oblasti BOZP z dôvodu nedostupnosti pracovných lekárov.

V Nemecku sa iniciatívy a projekty zamerané na analýzu účinnosti a efektívnosti preventívnych opatrení v súčasnosti realizujú len obmedzene a k dispozícii sú len zistenia zo starších štúdií. Stále vo veľkej miere chýbajú vedecké štúdie o dodržiavaní predpisov v oblasti BOZP. Spoločným problémom, pokiaľ ide o výskum v oblasti BOZP a dodržiavanie predpisov je, že neexistuje žiadny merateľný ukazovateľ stavu a účinnosti BOZP v podnikoch.

Dopyt v oblasti pracovného lekárstva nemožno pomocou dostupných zdrojov uspokojiť. Z pohľadu všetkých aktérov v oblasti BOZP sa nedostatok podpory pre mikropodniky, malé a stredné podniky vníma ako kľúčová motivácia pre ďalší rozvoj služieb prevencie. Táto problematika vedie k riešeniam a iniciatívam, ktoré by mali umožniť prispôsobenie podpory (pozri prípadové štúdie) najmä pre mikropodniky, malé a stredné podniky.

Z rozhovorov vyplýva, že súlad sa zvyčajne dosahuje odkazovaním na zdravotné a hospodárske prínosy pravidiel, ktoré sú špecifické pre podnik a odvetvie, a nie len odvolaním sa na samotné pravidlá.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci by nemala byť zaručená len dodržiavaním právnych predpisov, ale skôr tým, že BOZP za začlení do organizácie podniku, pričom sa zohľadnia podnikové procesy.

Politické ukazovatele: inšpektoráty práce a postupy monitorovania

Digitalizácia objektov a nástrojov inšpekcie

Za kľúčovú oblasť sa považuje digitalizácia inšpekčných činností a inšpekčných nástrojov [aplikácie, umelá inteligencia atď.] a čoraz viac by sa mala objavovať v centre budúcich výskumných projektov. Musia sa prispôsobiť tak, aby vyhovovali meniacemu sa svetu práce.

Presadzovanie minimálnych noriem pre inšpekcie v celom Nemecku

Jednotné postupy inšpekcie vedú k štandardizovaným údajom, lepšiemu pochopeniu terminológie BOZP a porovnateľným auditom zameraným na dodržiavanie predpisov. Na úrovni EÚ sa môžu použiť aj spoločné minimálne normy. Nadchádzajúce výskumné projekty musia napríklad objasniť, či tie isté aspekty spadajú pod „audit zameraný na dodržiavanie predpisov“ v chápaní celej EÚ.

Zavedenie autonómnych postupov samostatného zverejňovania informácií spoločnosťami

Počas pandémie COVID-19 sa z dôvodu nevyhnutnosti skúšali autonómne kontrolné mechanizmy vo forme organizačných kontrol, kontrolných zoznamov a povinného samostatného zverejňovania a viedli k pozitívnej reakcii. Vzhľadom na obrovský nedostatok ľudských zdrojov je potrebné zaviesť aj ďalšie „postupy samostatného zverejňovania informácií“ alebo „systémy podnikového výkazníctva“, ktoré znižujú zaťaženie monitorovacích činností tým, že umožnia spoločnostiam, aby samé poskytovali potrebné informácie.

Kvalifikácia inšpektorov práce

V treťom období spoločnej nemeckej stratégie BOZP sa vytvorili kvalifikačné moduly a moduly odbornej prípravy, ktoré okrem iného podporia štandardizované prevádzkové „systémové hodnotenia“ (inšpekcie so zameraním na organizáciu BOZP a hodnotenie rizík) vykonávané inšpektormi práce. Podobné opatrenia si možno predstaviť aj na úrovni EÚ, pokiaľ ide o zavedenie a vypracovanie štandardizovaných kvalifikačných modulov pre inšpektorov práce v európskych krajinách. Okrem spoločných noriem pre programy odbornej prípravy, ktoré už uverejnila Európska komisia, je možné zostaviť ďalšie praktické kvalifikačné a vzdelávacie moduly.

Výmena údajov a komunikácia medzi jurisdikciami/inštitúciami

Výmena údajov medzi orgánmi spolkových krajín pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a zákonnými inštitúciami úrazového poistenia v rámci Nemecka bola postavená na novom základe, keď sa prijal zákon o inšpekcii v oblasti BOZP. Pre ďalšie odporúčania v tejto súvislosti stále chýbajú empirické zistenia. Prekážky v oblasti ochrany údajov, ktoré sa identifikovali pri prenose údajov za hranice orgánov alebo (spolkových) štátov naznačili, že je potrebná politická diskusia. Tento problém nie je možné riešiť výlučne z hľadiska BOZP.

Politické ukazovatele: služby prevencie

Oslovovanie MSP a poskytovanie poradenstva týmto podnikom

Musia sa vyskúšať a vyhodnotiť nové prístupy. Prevádzkové výhody bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci musia byť okamžite jasné a prepojené s ostatnými prevádzkovými cieľmi. Kampane a školiace materiály musia byť lepšie orientované na cieľovú skupinu mikropodnikov, malých a stredných podnikov (MSP) (pokiaľ ide napr. o zrozumiteľnosť, relevantnosť pre činnosť, jazykovú rozmanitosť).

Interakcia medzi rôznymi službami prevencie

V záujme zabezpečenia koordinovaného prístupu k prevencii je dôležitá synergia v oblasti výskumu, zohľadnenie nových (pracovných) vedeckých zistení v nariadeniach, ako aj kvalifikácia externých a interných podnikových aktérov v oblasti BOZP (odborníkov, zástupcov, manažérov atď.) a zamestnancov, ale aj praktická príprava požiadaviek na BOZP v spoločnostiach vykonávajúcich činnosť.

Digitálne nástroje na podporu podnikov [v súlade so zákonom o odborníkoch v oblasti BOZP (ASiG)]

Na podporu v oblasti zdravotnej starostlivosti a bezpečnosti pri práci sa odporúča používanie digitálnych nástrojov (video konzultácie atď.), aby sa zmiernil nedostatok podnikových zdravotníckych zdrojov a oslovil väčší počet podnikov.

Postup zameraný na potreby podniku – v rámci rôznych profesií/rozšíriteľný

Zákonom požadovaná podpora BOZP by sa nemala zameriavať výlučne na technické otázky/povolania (inžinieri, technici alebo majstri) a pracovných lekárov, ako tomu bolo doteraz. Pre BOZP je prospešné, ak sa využívajú odborné znalosti rôznych odborných disciplín.

Politické ukazovatele: monitorovanie postupov a služieb prevencie

Výskum ohľadne situácie v oblasti BOZP v podniku a mimo neho

Výskum odhalil nedostatok základných údajov o činnosti a vnímaní odborníkov pre bezpečnosť (Sifa), pracovných lekárov a inšpektorov práce a ich príspevku k podpore dodržiavania predpisov. Na ďalšie zlepšenie súčasného stavu údajov a na sformovanie základu pre vypracovanie cielených programov v oblasti BOZP je potrebné ďalšie zhromažďovanie národných správ a jednotných systémov hodnotenia (napr. o činnostiach, vnímaní a účinnosti odborníkov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (Sifa), pracovných lekárov a inšpektorov práce).

Kompetencie v oblasti pracovného dizajnu a zdravotníctva

Meniaci sa povaha práce znamená, že zamestnávateľia a manažéri majú čoraz menší vplyv na formovanie pracovných podmienok, a tým aj na bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov. V dôsledku toho je čoraz dôležitejšie, aby sa podporovali kompetencie v oblasti navrhovania pracovného prostredia, ako aj zdravotníctva.

Boj proti problémom s imidžom a prekážkam vykonávania v oblasti BOZP

Na to, aby bolo možné vyvinúť účinné stratégie na zlepšenie aktívnej BOZP v podnikoch sú nevyhnutné ďalšie výskumné programy zamerané na nedostatky vo vykonávaní, prekážky v opatreniach a problémy s motiváciou v oblasti BOZP. Hospodársky vplyv opatrení BOZP na produktivitu, spokojnosť pracovníkov a náklady na chorobu možno ďalej podložiť vedeckými štúdiami, aby bolo možné spoločnosti presvedčiť o dlhodobej ziskovosti. Efektívne využité a autenticky zostavené reklamné kampane môžu prispieť k zlepšeniu imidžu BOZP.

**Európska agentúra pre bezpečnosť
a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA)**

prispieva k tomu, aby sa Európa stala bezpečnejším, zdravším a produktívnejším miestom na prácu. Agentúra skúma, vytvára a šíri spoľahlivé, vyvážené a nestranné informácie o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a organizuje celoeurópske kampane na zvyšovanie informovanosti. Európska únia ju zriadila v roku 1994 a sídli v Bilbau (Španielsko). Agentúra umožňuje spoluprácu zástupcov Európskej komisie, vlád členských štátov, organizácií zamestnávateľov a pracovníkov, ako aj popredných odborníkov vo všetkých členských štátoch v EÚ a mimo nej.

**Európska agentúra
pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci**

Santiago de Compostela 12,
48003 Bilbao, Španielsko

E-mail: information@osha.europa.eu

<https://osha.europa.eu>